

Državni izpitni center

P 2 4 1 S 3 0 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

ZDRAVSTVENA NEGA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Četrtek, 6. junij 2024

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

1. DEL

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ C	
2	1	♦ A	
3	1	♦ D	
4	1	♦ C	
5	1	♦ A	
6	1	♦ B	
7	1	♦ D	
8	1	♦ B	
9	1	♦ C	
10	1	♦ A	
11	1	♦ B	
12	1	♦ D	
13	1	♦ 4, 1, 3, 2	Za pravilno zaporedje 1 točka.
14	1	♦ 2, 3, 4, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.
15	1	♦ 1, 4, 2, 3	Za pravilno zaporedje 1 točka.
16	1	♦ 3, 2, 4, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.
17	1	♦ 2, 4, 1, 3	Za pravilno zaporedje 1 točka.
18	1	♦ 3, 2, 4, 1	Za pravilno zaporedje 1 točka.
19	1	♦ 4, 1, 3, 2	Za pravilno zaporedje 1 točka.
20	1	♦ 1, 3, 2, 4	Za pravilno zaporedje 1 točka.
21	1	♦ 1, 3, 2	Za pravilno zaporedje 1 točka.
22	1	♦ 5, 4, 3, 1, 2	Za pravilno zaporedje 1 točka.
23	1	ena od: ♦ dihanje ♦ zavest	
24	1	♦ poliurija	
25	1	♦ aerogena izolacija	
26	1	ena od: ♦ z desne strani ♦ z ohromele / s prizadete strani	
27	1	ena od: ♦ popolna zapora dihal ♦ zapora zaradi tujka / mehanska zapora	
28	1	♦ takoj, ko otroku izraste prvi zob	

29	1	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ suh, dražeč kašelj ◆ dispneja / ekspiratorna dispneja ◆ stiskanje v prsih / bolečina ◆ dušenje / dihalna stiska ◆ ob izdihu se sliši piskanje, žvižganje (wheezing) ◆ nizka vrednost saturacije (pod 95 %) ◆ tahipneja ◆ tahikardija ◆ hipertenzija ◆ utrujenost / slabše spanje ◆ vznemirjenost / prestrašenost ◆ otrok se težko pogovarja ◆ bledica ◆ potenje ◆ cianoza ◆ težko dihanje ponoči ◆ zadihanost ob naporu	
30	1	◆ 2 ml	

Skupno število točk 1. dela: 30

2. DEL

1. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	♦ zastoj urina v sečnem mehurju	
1.2	1	tri od: ♦ ob vходу stalnega urinskega katetra v sečnico ♦ na stiku stalnega urinskega katetra z urinsko vrečko ♦ pri iztoku urina iz urinske vrečke / na iztočnem stišču urinske vrečke ♦ povratek urina ob dvigu urinske vrečke nad nivo mehurja	
1.3	2	štiri od: ♦ ob pojavu bolečine ♦ ob pojavu povišane telesne temperature ♦ ob pojavu mrzlice ♦ ob pojavu krvavega ali motnega urina / ob spremenjeni barvi urina ♦ ob zastoj v odtekanju urina po stalnem urinskem katetru ♦ ob motnjah v izločanju urina (oligurija, anurija, poliurija ...) ♦ če si pacient izpuli stalni urinski kateter	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri 1 točka.
Skupaj	4		

2. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	2	pet od: ♦ zatilje ♦ lopatici ♦ trtica ♦ sednica ♦ petnici ♦ konice prstov na nogi, če nanje pritiska odeja	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
2.2	2	pet od: ♦ ocena ogroženosti pacienta za nastanek razjede zaradi pritiska ♦ odstranitev strižne sile in trenja z nameščanjem sidra, premikanjem pacienta s pripomočki ♦ redno obračanje in nameščanje pacienta v razbremenilni položaj na vsaki 2 uri, pri zelo ogroženih pa na 1 uro ♦ uporaba pripomočkov za preprečevanje nastanka razjede zaradi pritiska / uporaba antidekubitusne blazine ♦ pasivno in aktivno razgibavanje pacienta ♦ skrb za higieno kože: opazovanje sprememb na koži, vzdrževanje čiste in suhe kože ter zaščita kože s kremo ♦ ustrezna prehranjenost pacienta in zadosten vnos tekočine, nadzor telesne mase za oceno stanja prehranjenosti ♦ čisto, mehko osebno in posteljno perilo, brez gub in robov ♦ dokumentiranje ukrepov in posebnosti	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	4		

3. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ krvavitev / šok ♦ infekcija / tetanus 	
3.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Amputirani prst speremo s sterilno fiziološko raztopino ali pitno tekočo vodo. ♦ Prst zavijemo v sterilno gazo, prepojeno z Ringerjevim laktatom. ♦ Prst položimo v sterilno / čisto vrečko in jo zavežemo. ♦ Prvo vrečko položimo v drugo, v katero nalijemo enak delež hladne vode in koščkov ledu, da dosežemo temperaturo od 4 do 6 °C, in vrečko zavežemo. ♦ Zunanjo vrečko opremimo s podatki (ime in priimek, starost pacienta, čas poškodbe, amputiran organ). 	
3.3	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ocenimo možne nevarnosti na kraju nesreče in poskrbimo za varnost, ugotovimo mehanizem nastanka in vzrok poškodbe ter pridobimo podatke za anamnezo SAMPLE. ♦ Nataknemo si rokavice in rano pregledamo / ocenimo. ♦ Zaustavimo krvavitev. ♦ Rano sterilno pokrijemo in obvežemo. ♦ Poškodovani del telesa imobiliziramo. ♦ Oskrbimo amputirani ud. ♦ Pokličemo 112. ♦ Opazujemo obvezo rane. ♦ Merimo vitalne funkcije. ♦ Ob prisotnosti bolečine damo pacientu analgetik po navodilu zdravnika in poškodovanca pomirimo. ♦ Poškodovanca namestimo v hrbtni položaj s podloženimi nogami za 30 cm. ♦ Poskrbimo za hiter prevoz poškodovanca v bolnišnico. Vrečko z amputiranim udom transportiramo skupaj s poškodovancem. 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	4		

4. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	♦ gtt.	
4.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ pacient leži na boku ♦ pacient sedi, glavo nagne na stran 	
4.3	1	♦ uhelj potegnemo navzgor in nazaj	
4.4	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ od 2 do 3 minute ♦ vsaj 2 minuti 	
Skupaj	4		

5. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ dednost ♦ čezmerno uživanje soli, maščob in sladkorja ♦ pitje kave ♦ kajenje ♦ čezmerno pitje alkoholnih pijač ♦ prekomerna telesna masa ♦ telesna neaktivnost ♦ stres ♦ hiperlipidemija ♦ druga obolenja (npr. obolenja ledvic, bolezni CŽS ...) 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
5.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ izmerjena vrednost krvnega tlaka nad 140/90 mmHg ♦ glavobol ♦ vrtoglavica ♦ šumenje in zvonjenje v ušesih ♦ motnje motorike in senzibilitete ♦ rdeč obraz ♦ potenje ♦ hitra utrujenost ♦ razdražljivost / razburljivost ♦ težka sapa / dispneja ♦ stenokardija 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	4		

6. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ s kužnimi kapljicami / kapljično ♦ z aerosoli / aerogeno ♦ z neposrednim in posrednim stikom / kontaktno 	
6.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ bolezen se začne nenadoma ♦ prisotna je mrzlica ♦ visoka telesna temperatura ♦ hripavost ♦ pekoča bolečina v žrelu ♦ bolečina v mišicah, križu in kosteh ♦ pekoča bolečina oči ♦ glavobol ♦ kašelj ♦ izčrpanost / utrujenost / slabo počutje ♦ izguba apetita ♦ nahod / zamašen nos 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.

6.3	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ cepljenje ♦ higiena rok ♦ higiena kašlja ♦ izogibanje zaprtim prostorom ♦ skrb za vzdrževanje imunske odpornosti ♦ izolacija bolnih ♦ čiščenje in razkuževanje prostorov, pripomočkov, opreme ♦ uporaba osebne varovalne opreme 	
Skupaj	4		

7. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ V otrokova usta potisnemo konec prsta/prsno bradavico, kar sproži intenzivno sesanje. 	
7.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Otroka položimo k materinim prsim v 30 minutah po porodu, da ga prvič podoji. ♦ Opazujemo prisotnost sesalnega in požiralnega refleksa. ♦ Mati doji otroka na otrokovo željo / »ad libidum«. ♦ Preverimo, ali je otrok pravilno pristavljen k dojkam. ♦ Dojen zdrav novorojenček razen materinega mleka ne potrebuje dodatne tekočine. ♦ Dodatno tekočino dajemo po žlički, brizgalki ali po steklenički. ♦ Če mati nima dovolj mleka, ga hrani z začetno mlečno formulo, upošteva otrokove morebitne zdravstvene težave. ♦ Otroku, hranjenemu z mlečno formulo, lahko ponudimo dodatno tekočino v obliki prekuhane vode ali čaja za dojenčka. ♦ Mlečno formulo pripravimo po navodilu proizvajalca. ♦ Otroka hranimo v mirnem prostoru. ♦ Po vsakem hranjenju omogočimo otroku izpraznitev zraka iz želodca / podiranje kupčka. ♦ Po hranjenju otroka položimo v posteljo na desni bok z rahlo dvignjenim vzglavjem. ♦ Novorojenčku pod glavo položimo zloženo plenico. ♦ Otroka tehtamo. ♦ Spodbujamo, pomagamo in usmerjamo mater v povezavi s hranjenjem otroka. ♦ Izvedene intervencije, spremembe in opažanja dokumentiramo ter o njih poročamo. 	Za pet pravih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
Skupaj	3		

8. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8.1	1	♦ hipoglikemija	
8.2	1	tri od: ♦ prevelika / nenačrtovana telesna aktivnost ♦ prevelik odmerek inzulina ♦ premajhen, opuščen ali prepozen obrok ♦ večja hitrost absorpcije inzulina zaradi neustreznega mesta injiciranja ♦ uživanje alkohola ♦ sončenje ♦ stres ♦ okužbe in obolenja, pri katerih sta prisotna driska ali bruhanje ♦ jemanje drog	
8.3	1	tri od: ♦ mladostnika posedemo ♦ merimo mu krvni sladkor ♦ pridobimo podatke za anamnezo SAMPLE ♦ mladostnik naj zaužije glukozni gel / tableto glukoze / glukozni napitek / enostavne ogljikove hidrate (kocko sladkorja, med, marmelado, sladek sok ...) ♦ apliciramo glukagon ♦ pozneje mu ponudimo živilo z dolgo delujočimi ogljikovimi hidrati ♦ če ima mladostnik inzulinsko črpalko, jo takoj izključimo ♦ mladostnika opazujemo in merimo vitalne funkcije ♦ ob nezavesti ga namestimo v stabilni bočni položaj, ničesar mu ne dajemo per os in pokličemo 112 in poskrbimo za hiter transport v bolnišnico ♦ izvedene intervencije, spremembe in opažanja dokumentiramo ter o njih poročamo	Če kandidat navede tudi rešitev »aplikacija inzulina«, 0 točk.
Skupaj	3		

Skupno število točk 2. dela: 30